

ज्ञेयतरो होमनिष्पादका यस्मिन्नियान् (तु Cod.) अवभृथादेनमनूदृष्टेयुः सर्वे जना इति शेषः । अनुदृत्य पठित्वा । पञ्चगृहीतेनाज्येन एकैकेन सुवेणोक्तैका आज्ञतिरिति पञ्च वा आज्याङ्गतयो होतव्याः । एषैवाङ्गतिः पशुबन्धस्य दीक्षा अतः पशुबन्धात्मकस्य महायज्ञस्य दीक्षाभावादवभृथो न युक्त इति न चोद्यमित्यर्थः ॥६॥ कः पुनरवभृथ इत्याशङ्क्य उद्गावयति । हृदयलक्षणमवदानं यस्मिन्काष्ठे प्रतृद्य पच्यते तद्धृदयशूलं तेन चरन्ति तस्योद्गासनं कुर्वन्ति ॥७॥ निरूढपशुबन्धयूपस्य पलाशवृक्षं विधित्सुरूपोद्गातयति । पलाशवृक्षस्य सोमविकृतिवन् । एवमेव खलु पुरा एतद्ब्राह्मणं पलाशोत्पत्तिप्रतिपादकं वाक्यमुच्यते (!) पठ्यते (१. ७. १. १. ३. ३. ४. १०.) ॥८॥२॥७॥

इत्थं यूपस्य पालाशवं प्रतिपाद्य तत्रापि ब्रह्मसारस्य पशुविरोधिवमल्पसारस्य पशुसमुद्धिकरणं क्रमेण प्रतिपादयति । प्रकर्षेण सहते अभिभवतीति प्रसहो बलम् फलिवति (? फलति) नुक्नाम (?) अल्पवाचक इत्यर्थः । वक्रः सन्नतोक्षणाग्रश्च भवति स कपोतो कपोताख्यस्त्रीपक्षिसंनिवेशसाम्यात् ॥२॥३॥७॥

इत्थं यूपार्हवाजोतस्ववृषं (?) चाभिधायाथ यूपप्रमाणमाह ॥१॥ आज्यभागयोरवश्यकर्तव्यतामाह । पशुविशसनप्रेषमध्ये अस्ता रक्षः संसृजतादिति यः प्रेषभागस्तेन रक्षोभ्यः स्वभागप्रदानं कृतं भवतीति लोकदृष्टान्तेन दर्शयति ॥२॥ पञ्चवयवपाकविषयकं विधिविशेषमाह । शुक्ल मरणजन्यः शोकः ॥३॥ वपावदानस्य पञ्चावतवप्रकारं सम्पादयति । धानाकरम्भादिपञ्चद्रव्यसाध्यवाद्यज्ञः पाङ्क्तः लोमवङ्गमांसास्थिमज्जाख्यपञ्चधातुमयवात्पशुः पाङ्क्तः ॥४॥४॥७॥

अग्निहोत्रे कर्मणि मह इत्युपस्थानं तदार्ह्याय (? र्ह्यय Cod.) कर्तव्यनिमित्तं विधातुमाख्यायिकामाह । यथा लोके रथादिचक्रं आलम्बनकाष्ठादिराहित्येन भूमावस्थितं (!) सद्वृलति (? सद्वलति Cod.) ॥१॥ एनमग्निमायतनात्स्थानात् बाधेरन् किञ्चिदुपद्रवं कुर्युः प्र वा यापयेयुः यजमानादन्यत्र गमयेयुर्वा ॥३॥१॥८॥

अथाहवनोयात्प्राक् प्रहृते (? त्प्राक्प्रहृते Cod.) औत्तरवेदिकेऽग्नौ (उत्तरं Cod.) पशुयागः कर्तव्य इति विधातुमग्रेराहितादिभेदेन चातुर्विध्यं दर्शयति ॥१॥२॥८॥

अथास्य पशोः प्रजापतिः सूर्य इन्द्राग्नौ वेति त्रयो देवा विकल्पिता इति दर्शयितुं क्रमेण तन्तं पक्षं सोपपत्तिकमाह ॥१॥ पशुबन्धस्य (? पशुवस्य Cod.) प्राणात्मकतां तत्परिज्ञातुः पशुनार्तिहितुतां (?) समर्थयते ॥३॥ विहितस्य पशोरुक्तप्राणवृत्तपतोपपादनाय तस्यैवाख्या[द्या]दित्याप्तपददेवतामयवोपपादनायाख्यायिकामाह । तमुक्कूनं पशुमेताभिः प्रसिद्धाभिः समिद्धोऽग्नयेत्यादिभि[राप्रोभि]राप्रोणात् अतर्पयत् ॥५॥ तं निःप्राणवेनोक्कूनमादित्यलक्षणं पशुं प्राचो दिक् हे गतप्राण पशो प्राणेत्युक्तानुप्राणत् । नाभिक्वेदाद्ध्वं पञ्च ब्राह्मणानेनमनुप्राणितेति ब्रूयात् इतिशब्देन दिक्श्रितप्रकारः (? कृत्रितप्रं Cod.) प्रदर्शयते पञ्च ब्राह्मणान्पञ्चदिव्यवस्थाप्य प्रागादिक्रमेण प्राणेत्येवमादिकमुक्ता शिशोरुपरि सम्प्रक्षिपतेत्यर्थः (?) । अनेन प्राण एव पशुबन्ध इत्यस्य वासना प्रदर्शिता भवति ॥६॥ यद्यत्कामयेथा इति [कं ५.] प्रजापतिना यद्वत्तं तस्य स्वीकारं दर्शयति ॥७॥ लेलयतश्चपलस्य ॥८॥ चाकश्यमानाः भृशं पश्यन्त-इव वर्तमाना अपि ॥१०॥३॥८॥